

POSTANOWIENIE

Dnia 6 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z wniosku M.B. i X.B.
przy uczestnictwie R.W.
o odłączenie działki 22/11 i założenie dla niej księgi wieczystej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 września 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 12 grudnia 2016 r., sygn. akt V Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawców M.B. i X.B. od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 grudnia 2016 r., sygn. akt V Ca [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych

przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001, III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7 - 8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.).

Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. I przywołane tam orzecznictwo).

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący upatrują w nieuwzględnieniu konsekwencji wynikających z prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 listopada 2013 r., sygn. akt I C (...) obowiązującym (...) Spółdzielnię Mieszkaniową w W. do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu na rzecz wnioskodawców prawa użytkowania wieczystego gruntu odpowiadającego projektowanej działce ewidencyjnej nr [...] przy ul. J. w W. wraz z własnością domu jednorodzinnego usytuowanego na tej działce. Wprawdzie osobą wpisaną w księdze wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości jest uczestnik R.W., ale nabył on prawa do niej od (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w W. w toku procesu w sprawie I C (...). W tej sytuacji, zdaniem skarżących, Sąd Okręgowy oddalając ich wniosek o odłączenie z księgi wieczystej (...) działki nr [...] i założenie dla niej nowej księgi wieczystej i ujawnienie ich jako wieczystych użytkowników tego gruntów oraz właścicieli znajdującego się na nim budynku, doprowadził do naruszenia art. 34 ustawy o księgach wieczystych i hipotece w zw. z art. 365 k.p.c. i art. 626⁸ § 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy zaskarżonym postanowieniem podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, iż powołany wyrok Sądu Okręgowego w sprawie I C (...) nie może stanowić podstawy żądanego przez wnioskodawców wpisu, gdyż został wydany przeciwko (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w W., która już nie jest użytkownikiem wieczystym tego gruntu i właścicielem znajdującego się na nim budynku, zaś skierowane w tej sprawie powództwo przeciwko aktualnemu użytkownikowi wieczystemu gruntu i właścicielowi budynku - uczestnikowi R.W. zakończyło się umorzeniem postępowania.

Wbrew stanowisku skarżących, w zaistniałym stanie faktycznym brak podstaw do przyjęcia, iż wniesiona przez nich skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Zwrócić należy uwagę, iż art. 192 pkt 3 k.p.c. ma zastosowanie w sprawach o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli, wywołując skutek taki jakby nie doszło do zbycia rzeczy w toku procesu, a zatem wydane orzeczenie w takiej

sprawie ma moc wiążącą nie tylko w stosunkach pomiędzy stronami, ale obejmuje także nabywców rzeczy. Na nabywcę rzeczy nie przechodzi jednak na podstawie tego przepisu obowiązek złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu prawa do rzeczy. Zatem, wyrok taki nie stanowi wystarczającej podstawy do dokonania wpisu użytkownika wieczystego gruntu i własności budynku w księdze wieczystej, w której figuruje inna osoba, niż strona zobowiązana w tym wyroku (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2010 r., III CZP 38/10, OSNC 2011, nr 1, poz. 3). Wynika to z ograniczonej kognicji sądu wieczysto-księgowego, którą określa art. 626⁸ § 2 k.p.c. Art. 192 pkt 3 k.p.c. nie wywołuje żadnych skutków rzeczowych, lecz wyłącznie procesowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 2010 r., III CZP 24/10, nie publ.). Skutki procesowe wynikające z tego przepisu dają podstawę do ewentualnego wydania przez sąd stosownego orzeczenia przeciwko uczestnikowi - aktualnie figurującemu w księdze wieczystej, które dopiero będzie stanowiło podstawę żądanego przez wnioskodawców wpisu.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.